

Poštarnina plaćena u goštu.

Kr. Pravilnik Osnovni zakon

Prvičnosti, dne
Ponedjeljak, 25. 5. 1924.

GRADSKA BIBLIOTEKA

"JUĐOJ SISGORIĆ"

ŠIBENIK

NAUČNI ODSJEK

Ovaj broj stoji 150. Din

Narodna Straža

BROJ 21.

ŠIBENIK, 21. SVIBNJA 1927.

GODINA VII.

IZLAZI SVAKE SUBOTE. — PREPLATA IZNOSI GODIŠNJE DIN. 60, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO RAZMJERNO. — ZA INOZEMSTVO DVOSTRUKO. — OGLASI PO CIJENIKU. — PISMA I PREPLATA SE ŠALJU NA UREDNITVU I UPRAVU „NARODNE STRAŽE“ ŠIBENIK, POŠT. PRET. 17. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

Pouka engleskoj zakona o sindikatima.

5. apr. o. g. podnijela je engleska vlada, u kojoj se nalazi stara konzervativna stranka, engleskom parlamentu zakonski prijedlog o štrajku te o staleškim strakovnim organizacijama — sindikatima, koji su kao jedna od najvećih i najrednijih organizacija svijeta poznati još mnogo bolje pod imenom *Trade Unions*. Taj prijedlog zakona sadrži u 7 članaka vrlo važne odredbe. U prvom redu predviđa se zakonskim nacrtom zabranjuvačkoga generalnog štrajka ili štrajka iz simpatije, te će se moći štrajkovati samo u opsegu interesiranog poduzeća ili industrije. Zakon dakle hoće, da potpuno onemogući svaki jaki pritisak, kojim bi radništvo u generalnom ili štrajku iz simpatije moglo pridobiti veća prava. Po tome zakonu, ako jedan član sindikata *Trade Uniona* neće da štrajkuje, i ako je to zaključila organizacija, ne može biti u svojim članskim pravima. Organizacije naime imaju svoje bolesničke blagajne i potporne fondove. Tako će se dogoditi, da će član pojedinac u samom *Trade Unionu* razbijati radničko redove, ali će se iz radničkih fondova pomagati. No to još nije sve. Po jednom članku zakona kod primanja na rad u jednom poduzeću ili industriji ne treba radniku da bude učlanjen u koje strukovno radničko društvo, koje je nekad sa odnosom poduzećem uglavilo dobre radne uvjete. Sada će svaki poduzetnik, svaki kapitalist, svaki narodni glikoža moći da komandira po svojoj miloj volji sa radničkom snagom. Radniku, ne bude li zadovoljan, ne preostaje nego štrajk u uskom opsegu njegova poduzeća. Dode li do njega, poduzetnik jednostavno kaže: „Hvala! Lijepal Zbogom!“ — jer ima već nekoliko stotina ljudi bez posla, koji će ići da zamijene štrajkače. A ove „trajkbrehere“ radnici ne mogu ni nagovarati, ni prisiliti, da im ne otiniju kruh, za koji se teško bore. Novi zakon predviđa velike globe i za onoga, koji u ilegalnom štrajku sudjeluje, i za onoga, koji nagovara na štrajk. Nema sumnje, da time konzervativna vlast hoće da potpomoće industrijske poduzetnike i onemogući kolektivne ugovore radništva, s kojima je ovome mnogo opleštan položaj prema poslodavcu. Da vijenac u tome zakonskom projektu bude lijepo zaokružen, zbranjuje se, da članovi *Trade Uniona* budu prisiljavani na potpore političkom fandu sindikata, osim ako to sami pismeno ne zahtijevaju.

Namjera je ovoga zakonskog prijedloga, koji se sada nalazi u trećem i zadnjem čitanju pred Donjom kućom, jasna. Njime se hoće onemogući trimački pokret *Trade Unionista*. Onemogućiti organizaciju, onemogućiti svaku akciju, pa tako bi uza sve to bila kakva sitna i mogućnost uspiješnoga rada, u samoj organizaciji pomoći čitavu niz neuvjetnih ljudi, koji će rad u strukovnom sindikatu kočiti.

Engleski zakon ide stopama talijanskoga fašističkog sindikalizma,

samo što je još gori i puritanski zagriženo uperen protiv radništva. Radnički narod Evrope i cijelog svijeta treba da dobro otvor i budno pazi, što li se sve danas događa. Moramo naime znati, da će iz svega toga doći povećanje 8-satnoga radnog vremena. Kad zavladava takav duh, propast će i ono malo radničkog osiguranja za slučaj bolesti i nesreće. Počet će sabotaža, socijalnih radničkih ustanova. Ostao će samo gospodar i radnik-sluga. A da vijenac bude ljepši, ne bi bilo čudno, da se izmijeni posvuda izborni red, jer i kod nas već puno neka gospoda galame, da „niješmo

zreli za opće izborno pravo“, pa ako se ipak ne bude to učinilo, mogao bi kome pasti na pamet se-nat, koji ne bi narod birao.

Sve na svijetu ide postepeno. Danas jedno, sutra drugo. Izrbljujući narodu apostiju i nevolju, a na osobiti način neukost, mnogo se udarača može napuniti narodom napretku i boljštvu. Radnici, koji se danas preprije po svim strankama i nazivima Hrvatima, Srbinima, Slovincima, Nijemcima, Arbanasima i bilo kako, pažite, da vas vrijeme ne prevari i učite iz događaja zadujih dana, jer vidimo crno, jako i mnogo crno za vas.

Vidi: B. Dulibić, *Zakon o sukrabima u industriji i sindikatima*, — *Socijalna misao* 1927, br. 5.

Pregovori Hrvatske Pučke Stranke.

Povodom raznih novinskih vijesti o pregovorima Hrvatske pučke stranke s nekim hrvatskim strankama ovlašteni smo saopćiti, da je predsjedništvo HPS ovih dana vodilo pregovore sa izaslanicima Hrvatske federalističke stranke i Hrvatske stranke prava u svrhu sklapanja izbornog sporazuma, ali da pregovori nijesu doveli do pozitivnih rezultata i da za to nema krivnje na izaslanicima Hrvatske pučke stranke.

Nije tačno, da je Hrvatska Pučka Stranka odbila izborni sporazum. Predsjedništvo stranke ušlo je u pregovore s federalistima i strankom prava s čvrstom odlukom, da taj sporazum sklopi i da ga predloži Vrhovnom Vijeću na odobrenje. Naši izaslanici govorili su i prošle i prethodne nedjelje na skupština s puždanim sastancima svuda u narodu u tom smislu. Misili smo, da stranke, koje su s nama pregovarale, ne će nikako ometati sporazum. Postavili smo sa svoje strane takve uvjete, koji su bili više nego povoljni za druge pregovaratelje. U početku se činilo, da će federalisti i pravaši pristati na izborni kompromis, no kasnije su oni odbili naš prijedlog, a kad smo ih mi molili, da nam oni stave svoj protuprijedlog, oni ispočetka nijesu htjeli ni da čuju o tom, što su naši izaslanici shvatili, kao da oni uopće nijesu misili ozbiljno na kakav sporazum sa Hrvatskom Pučkom Strankom. Istom drugi dan nakon toga izradili su oni takav protuprijedlog, kojim su odbili definitivno ne samo naš prijedlog u

cjelinu, nego i u njegovim bitnim točkama. Time su federalisti i pravaši preuzeli pred narodom odgovornost, da neće sporazuma s našom strankom. Obnovili su opet svoju staru igru, koju su odigrali prije oblasnih izbora. I tada su predložili Hrvatskoj Pučkoj Stranici izborni sporazum misleći, da ga ona neće prihvati, pa da će je oni onda tuči pred narodom, a kad se dogodi protivno, t. j. kada je Vrhovno Vijeće Hrvatske Pučke Stranke stvorilo zaključak, da se pode u izboru s federalistima, tada su federalisti stvorili na svojem Vijeću zaključak, da ne će s nama.

Stalno je svakako to, da oni kod budućih izbora ne će dobiti ni onoliko mandata, koliko ih danas imaju. Oni se grade predstavnicima svih Hrvata, ali to oni ne mogu biti, jer oni predstavljaju baš najmanje grupu među Hrvatinama, što se vidjelo i u zadnjim izborima, a dvije najjače grupe među Hrvatima sačinjavaju radicevc i Hrvatska Pučka Stranka. Razumije se, da bez Hrvatske Pučke Stranke ne može biti govor o protocentralističkom bloku hrvatskih stranaka.

Napokon na glasine, da će jedan dio Hrvatske Pučke Stranke pristati uz novosvojanu frankočko-federalističku Hrvatsku Slogu, moramo odlučno izjaviti, da su sve to samo isprazne želje. Pučani su očišćeni u teškim borbama na sve strane i oni ne će ostaviti svoje stranke za volju onih, koji sada žele spasavati mandate, dobivene ne svojom snagom, nego milošću Radića.

Konferenca Male Antante.

Dana 13. o. m. održana je prva sjednica ministara vanjskih poslova država Male Antante. Druga sjednica održana je 14. o. m. i sa nje je izdan ovaj službeni komunikat: „Druga sjednica državnika Male Antante započela je u subotu 14. maja u 9 sati prije podne. Pošto je dovršen općeniti razgovor o situaciji, tri ministra inostranih djela prešli su na detaljna pitanja, koja interesuju pojedine zemlje. Diskusija se o ovim pitanjima i problemima kretala u atmosferi intimnog prijateljstva i čvrstoga pristajanja uz temeljne principne politike triju zemalja Male An-

tante, koji je udružuju već sedam godina i koji su pridonijeli mnogo za uzdržavanje mira u Evropi. Tri su ministra odlučno konstatovala, da su neispravna sva mišljenja, kao da postoje nesporazumi ili kao da predstoji kraj međunarodne političke misije ove grupe država. Mađarska je s uspjehom ispunjavala kroz čitav niz godina svoju međunarodnu politiku misiju u interesu održanja općega mira. Ona je položila svoj ispit u najtežim prilikama. Mađarska se antanta temelji na zajedničkim interesima svojih država, na uzdržavanju među-

Kotarski sastanak HPS. u Šibeniku.

Na Spasovo 26. t. m. u gornjim prostorijama Bađane održat će se kotarski sastanak Hrvatske Pučke Stranke sa već objavljenim dnevnim redom. Na sastanku će uz ostalo također odaslanik vodstva izvijestiti o političkom položaju i o stranci. Sastanak će početi tačno u 9 sati. Preporuča se pristašama u gradu i svim pristašama, a osobito pouzdanicima, u kotaru, da u što većem broju prisuste na ovaj naš vrlo važni kotarski sastanak.

KOTARSKO TAJNIŠTVO HPS.

narodnih ugovora i na sporazumu i uzdržavanju status quo. Ove tri zemlje drže svojom dužnosti, da je uzdržje jakom, čvrstom i trajnom, da bi ujvijek mogla ići za svojim ciljem, a taj je cilj: dužnost međunarodnog prijateljstva, lojalne suradnje sa susjedima, te političke konsolidacije u smislu ideja i principa Društva Naroda.“

Sa posljedne treće sjednice 15. o. m. izdano je ovo službeno saopćenje: „Ministri inostranih djela temeljito su u najprijateljskijem i najsklonijem duhu ispitivali pojedina pitanja, koja specijalno i isključivo postoje između tri zemlje Male antante, da bi se našlo što prije, nijehovo rješenje. Pošto su konstatovali važnost aktuelnih teškoća i potrebu, da im se dade povoljno rješenje, uzeća su time u vezi u razmatranje sva pitanja političke situacije država Male antante. Sva su tri ministra inostranih djela izmjenila svoje poglede na glavne ekonomiske probleme, koji ni mogli postati osnovom budućih ekonomskih veza triju država među sobom, kao i njihovih veza sa susjedima. Sva će se tri ministra inostranih djela država Male antante sastati ponovo u Ženevi prilikom zasjedanja Društva naroda u septembru o. g. Naredna sjednica konferencije Male antante održat će se u Rumunjskoj u loku 1928. godine.“

Premda se za trajanje vijećanja ministara vanjskih poslova država Male Antante u Jachymovu općenito mislio, da će se naši saveznici proglašiti neinteresiranim u jugoslavensko-talijan. sporu, izjava rumunjskoga ministra vanjskih poslova Mitilinie-a pokazala je naprotiv, da je na sastanku bila stvorena odluka o držanju Rumunjske i Čehoslovačke u ovom sporu. On je izjavio, da Rumunjska i dalje ostaje saveznicom Jugoslavije, a prijateljicom Italije te prema tome najiskrenije želi, da se taj spor što prije mirno riješi na zadovoljstvo objiju država. Time je rumunjska vlada po svome predstavniku odlučno naglasila, da ona misli lojalno vršiti obveze, koje proizlaze iz savezničkog ugovora, le da ih smatra prećim nego prijateljstvo prema Italiji, premda naravno ne misli, da kida prijateljske odnose, u kojima je dosad stajala s Italijom. Ovo stanovište rumunjske vlade, koje sigurno u još većoj mjeri odočvara i Čehoslovačku, očit je dokaz,

da su usprkos protivnih tvrdnja talijanske štampe saveznici odlučili zauzeti prijateljsko stanovište prema Jugoslaviji i dati joj moralnu potporu u njezinom sukobu s Italijom. Tim važniji postaje za nas ovaj neosporni uspjeh naše vanjske politike, što se zadnjih dana opet počeo zaoštavati spor s Italijom.

Naš spor s Italijom.

Nakon komunikeja, kojim je Italija ustanovila saglasnost između nje i srbanske vlade u pogledu tiranskog pakta te izjavila, da se pregovori o tom paktu mogu voditi samo uz sudjelovanje Albanije, opet je iščezala nuda, da bi u kratko vrijeme mogli uslijediti direktni pregovori između Jugoslavije i Italije. Stoga je u Parizu zavladala zabrinutost, a i sam naš ministar vanjskih poslova dr. Mirković izjavio je u Pragu, da je položaj ozbiljan, budući da se ne zna za namjere Italije. Jedino se još može polagati nadu u intervenciju velikih sila, ali i u to se već počinje sumnjati.

Organizacije HSS. protiv vodstva.

Sjednice kotarskih organizacija HSS ispile su dobrom dijelom onako, kako Stjepan Radić i vodstvo HSS nijesu željeli. Od vodstva poslani delegati Košutić i Pasarić nijesu mogli da nametnu svoju volju dalmatinskim organizacijama, pače ni da svoje kandidature proturaju. Dubrovnik, Split, Sinj, Šibenik i Preko velikom većinom glasovali su za svoje domaće ljudi. No i drugdje je tako. Vidi se i po tome, što zadnji "Dom" ekskomunicira pojedine pristaše i njihove organizacije. Tako u Karlovcu i Somboru. Međutim će Radić na sjednici vodstva već znati udesiti, kako da mimo organizacija proturi ono, što on bude htio.

Otvorene telegrafo u Dugopolju. 15. maja ov. g. otvoren je kod pošte Dugopolje i telegraf.

Trajinčice.

21. Vražja krv.

Da se juče nije deda Markus sašao sa strinom Matijom, ne bih bio ni ja iza pisarnoga stola glavom izdigao, da osluškujem, kako mu se ona bijeda i tužaka, a on, nabrajajući prošla godišta, taman će joj, da se i kod njega, te šta puta, slično prigadalo, a hoće li i ove godine, još je na vrijeme.

— Ma vidi, striče Marko! Pa da se ne okravši kraj ovake proklete matere, da je prikolješ, a ovo kmetavčeta o zid vrndaljši, da ih se isprirosti, a svoga Boga kaljavom jezičinom i prenebesmošću ne vrijeđaš! Ne će hudoba, da ga priljubi, već, ko da je vuče štene, od sebe ga oturkiva i bac... Priljubi ga, dabogba ne ti bestražne sunce na uranku ne poljubilol — treskutljivim i ljutitljim glasom izasu strina svoj grki kukolj.

Nemot se ja dosjetiti, da se deda i strina jur jedno drugome ne javljaju, bi mi znameno, da ih tute ni nema, te se primakoh k svome penderu.

Ispod moje je kule uzak i zatravanjan Matijin vrtlic. Tamo je ona juče sagnala ovcu i janje, da se ona

Novi plovidbeni red „Jadr. Plovidbe“ i Šibenik.

Pomorski saobraćaj „Jadranske Plovidbe“ sa našim gradom nije nikada bio gori do sadašnjega. Ne znamo, zbog čega „Jadranska Plovidba“ maltratira na najgori način zapostavljajući našu luku, u kojoj samo i isključivo „Jadranska Plovidba“ — od domaćih društava — vrši pomorski saobraćaj. Da se ne bi pomislio, da je ovo opet neki kampanilizam, iznosimo tačne podatke:

Brze pruge 1 i 2 u dolasku i polasku sližu duboko u noći tako, da je isključeno, da i jedan putnik vidi Šibenik. Ne samo to, nego i trgovacka pruga br. 4 na povratku za Sušak dolazi u 3 sata jutrom, a odlaže u 4. Pogledamo li i ostale pruge, doći ćemo do baš poraznoga rezultata. Sve trgovacke pruge, koje ostaju u Splitu preko dvanaest sati, kod nas ostaju najviše jedan sat i pol. Uzme li se, da kod ovih pruga može lako da bude zakašnjenja, onda laže ostaju i kraće.

Sve ovo znači, da je „Jadranska Plovidba“ uredila svoj novi plovidbeni red tako, da po mogućnosti

odbiće svakoga stranca, koji bi htio da ostane barem dva, tri sata, da vidi naš grad.

Krivica za ovakav postupak jest u nama, što ne znamo drukčije da doskočimo ovakvom i sličnim neprilikama. Sada, kada se u gradu potpuno sredio život, kada se svako pitanje pomaklo s mrteve tačke, zašto ne bismo poradili svi složno, da nađemo sredstava, pa i uz žrtve, za svoj grad, te se ne pobrinemo, da mi sami potaknemo pitanje naših parobroda, kad i onako imamo u gradu sjedište jednoga prekoceanskog društva? Onda se plovidbenim redom ne bi tražilo, da se što prije dođe do Splita radi željezničke veze, nego bi se ta veza potražila i u Šibeniku. Onda bi ne brze pruge, kojima putuje najbolji svijet i turisti, ticale Šibenik u najkasnijim satovima noći, nego bismo mi uredili plovidbeni red tako, da bismo dali važnosti najboljoj luci na Jadranu.

Eto sada je na nama, da dobro razmislimo o ovom važnom pitanju a sigurni smo, da bi nas i vlasta u tome poduprla subvencijom.

U Bosnu ponosnu! U Sarajevo!

Preuzvišeni gospodin Nadbiskup vrbošanski dr I. E. Šarić upravio je krasnu poslanicu katolicima o proslavi Svetog Franje. Ističući veliku važnost ove svečanosti Preuzvišeni ističe posebno dužnost nas Hrvata katolika, da se odužimo Sv. Franji i njegovom redu.

„Već blizu sedam stoljeća žive i djeluju među nama Franjini sinovi. Sa silnim heroizmom i neiskazanim žrtvama izdržali su oni i u najtežim časovima naše vjerske i narodne prošlosti na branu svoga naroda. Sjubili se s njime kao nijedan drugi red, dijelili s njime i radoš i bol, bili mu mnogogdje i mnogo puta jedini i oci i učitelji i vode. Zauzimali se uvijek, vjerni duhu svoga utemeljitelja, baš za one najzapušte-

nije i najjadnije u narodu, za priprosti, siromašni, od sviju ostavljeni pok.

Svaka perioda, svako razdoblje našega narodnoga života obilježeno je slavnim imenima velikih umnika i muževa iz franjevačkog reda.

I danas, su još naši franjevcji u prvim redovima radnika i boraca za vjeru i dom."

Da bi se ova svečana prigoda velikog i svetog jubileja što dostojnično proslavila, preuzvišeni Nadbiskup Šarić poziva sve katolike, da se sakupe na velikoj proslavi u Sarajevu 14. i 15. kolovoza 1927.

Hrvatski Orlovi i Orlice rado se ovom pozivu odazvate. Sa ovom velikom franjevačkom proslavom održat će se u Sarajevu u dane 14. i 15. kolovoza 1927.

pitnje trave napase, a svoje slabušno, da jedvo na tankim nožicama dubi, i nejačno janje podojni. I dok „Mrka“ griski i na sav otok travu kosi, ni na domak janjetu k sebi ne da, a kamo li će ga starosno obnjušiti, oblikati i k vimenu pricikati. Netom da će ono bliže k njozji, dušimansi „Mrka“ na nj naleti, šušastom ga glavom probije i na laktice dalećim od sebe kićne.

U ustajnostj zar da mlado svoj spas traži. Iznovice se ono, gegavo lešuraju, k majci primiče. Htjelo bi je zar potjesiti materinskih dužnosti, da, kad ga je na ovaj svijet dala, mora ga i podgajati. Nu kod kamena i mačehinskoga „Mrkina“ srca, bi reći, da ni za koga ogrijanja nema. Tu carstvuje odvratna sebičnost. I taj egoizam zatornom svojom snagom magično napršće iznovice od sebe jurnu....

Boj je dokončan, te je réda žrtve brojiti. Iznenemoglo mlado, gladom i udarcima premlaćeno, poda zid se skukuvizilo. Jedna primjećuješ, da bocima odbijajuć, niti se miče ni pomici.

I „Mrka“ je tu, nu prokšena. Sita je polegla, preživje, i u krv projavljenu travu sažimlje.

U jednome se krv ledeni, a u

dragome buja i vari....

U ručna danas doba vidim strinu Matiju, da iz podajne ograde goni kući ovce muznice. Reda je gladnu janjad podojiti i nahraniti. Dok ostale ovce mirno pred gospodaricom stupaju, a tekar na mahove da blejkuju, jučerašnja „Mrka“ da se razleti od trke i zategnutu blejanja. Ne može je svrnuti, već pred svima oskakujući, prva bi, da će u tor. I bovanica se Matija maša, da je u brazdu sagne i k ostalima prijati. Kad će k vrtlicu, preko povisočje prizide sklisi i u nj „Mrka“ aleti, uze njime obigravati i obnjušivati, kuda joj se djeđe jučerašnje ranče.

— Što tražiš očiju svojih ne našla, kad si ga gavranina za omršaja podbacila, i tebe oni kljuvali! Ni tvoja dojenica nije starosti dočekala, pa ne ćeš ni ti, da od zla rada ne bude poroda! Smalj it Ža tebe, ja ti prorok! — Što je ovo, ko zeleni travu zeleni, strina iz sebe izbacila, naručno vavuljkom zviznu i „Mrku“ u boćine pogodi, da je zalesurala i vrtlicem se povala. Kad se ispravila, opazib ja, da joj s nogu kraja krija. Prvašnji joj se zor pritrno, te nailak s ostalim blagom naprijed krenu....

A da vas prijatno propitam, Šta je strina Matija dočekala od svoje „Mrke“ već zlo i nematerinstvo? Pa čemu da je štedi? Ta i onako je, po gospodaričnu uvjerenju, u „Mrki“ vratja krv!....

Pokrajinski orlovske slet.

Orlovi, braćo! Nakon lijepog našeg Djakova, ponosnog Šibenika i ubave Pózege, krećemo u gordo naše Sarajevo! Orlovske se čete spremaju, da se mobiliziraju i pokrenu u Bosnu našu, koja je danas prvoborac Orlovnata. Kako da nas ne veseli pohod naš u ove krajeve, gdje se ujedinjuje čarna slika šumnih gora i pjenovitih rijeka sa ljetopom junačke narodne dušel Junačka je Bosna naša. Zato je ona Orlovska. Zato se u njoj ugnijedio Orao, višet Božji.

Nád sletom je preuzeo pokroviteljstvo preuzvišeni gospodin Nadbiskup Dr Ivan E. Šarić. Za slet se vrše pripreme u svim našim krajevinama. Tamo će se naći ponajbolji naši vježbači, da se obave natjecanja za prvenstvo Saveza. Tamo će se naći naši orlovske radnici, da se porazgovore o daljnjem radu. Tamo će se naći i naši daci, da se spreme za novi rad i nove pobjede. Tamo će se naći sve, što orlovske osjeća i misli.

Onamo u junačku Bosnu treba da krenu brojne čete Orlova i Orlica. U onu Bosnu, koja je natopljena krvju franjevaca i krvju tolikih mučenika. Bosna je za Orlove sveto tlo. Ona je svojom junačkom proučiošću zasvjeđočila vjernost Crkvi Rimskoj. A franjevci bijahu vode tih junaka, tih mučenika. Oni su odgojili taj junački rod za mučenštvo i blaženu vječnost. Pravedno je stoga, da se sva Bosna i da se cijelo Orlovnato zahvali svojim učiteljima svetosti i mučenštva! Svojim nalogom prosvjetiteljima!

Prema Sarajevu kreću zastave Orlovnata. Tamo na tromedi triju vjera imaju da zabilježu čarobni znaci nepobjedive rimske Crkve. Trublja je jeknula; zastave su zapele rale i čete boraca Božjih skočile na noge. Na okup, braćo i sestre! Bosna mučenika i franjevaca, Bosna orlovska i katolička, čeka dan, kada će ona u svojoj dubini zadržati pod koracima novovjekih boraca Vječnoga Kralja.

Hrvatski Orlovske Savez.

— Ne tako, Matija! Ubij ćeš je! — ja ču smjehuljavo sa pendžera, — Baš da koga i štem! Valaj, ili ja, ili ti! Usigurno ne ćemo zajedno božićevatil — razdraženo će strina.

— Da gdje joj je janješće?

— End ga u strani, gavrani ga raznose! Ovako bi, da ih je stotinalj.

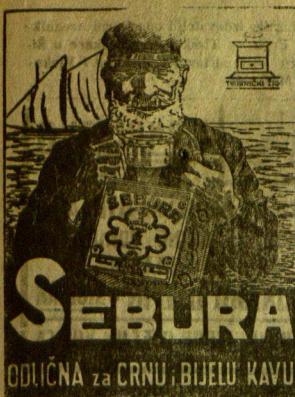
— Ma otkuda da je tako otpričata, a drugačije silna ovca! — nekuda ču ja smirenje, da staricu primirim.

— Silan je, moj Don Marko, vrag i vražja krv, koja je u njoj! To i ništa drugo, vjerujte mi meni! — i starica lakše odusti, jer kada je udarala sigurnim atrenikom, koji će opravdati golemi njezin gnjev.

Ne odgovoril joj ni riječće, a pogotovo Šta u obrani „Mrkinu“. Znam to, da i sveto evanđelje tvrdi, da će „čovjek domaćin zla i nezabavne radenike zlo pogubiti“, a svoj vinograd unajmiti drugim težacima.

A da vas prijatno propitam, Šta je strina Matija dočekala od svoje „Mrke“ već zlo i nematerinstvo? Pa čemu da je štedi? Ta i onako je, po gospodaričnu uvjerenju, u „Mrki“ vratja krv!....

Don Marko Vežić

ODLIČNA za CRNU i BIJELU KAVU

Englesko-ruski spor.

Pošto je londonska policija na nalog vlade izvršila premetačinu u zgradama ruske sovjetske trgovачke agencije, rusko-engleski odnosi postali su vrlo nategnuti te se može očekivati prekid diplomatskih odnosa. U engleskoj su vlasti podijeljena mišljenja, što da se učini ovom prilikom, jer ekstremna grupa traži potpuni prekid diplomatskih odnosa, dok ministar vanjskih poslova Chamberlain traži samo, da se otkazuju svi trgovачki ugovori i uvede stroga kontrola nad svim ruskim podanicima, koji dolaze i odlaze iz Engleske.

Djaci Orlovi, na Krk!

Mahniceva postojbina bit će ove godine ono sveto mjesto, gdje će se sakupiti izabrani redovi naše dake orlovske organizacije. U divnom mriju sjenovitoga Košljuna, a pod vodstvom i pokroviteljstvom Mahnicove naslednika na stolici krčkih biskupa, nastat će se daci, da prouče još bolje veliku nauku, oživotvorenu u ljepoti Orlovske načela i upravljenju vjećnim putem rimske direktive Bijelog Oca, kamo je Mahnić uvijek pokazivao...

Mahnicevo dake orlovske okružje priređuje baš zato svoj ovogodišnji tečaj na Krku, na Košljunu. Tečaj počima u četvrtak 7. srpnja uveče, a svršava u nedjelju 17. srpnja. Kao predavajući sudjeluju uz ostale istaknute radnike na kat. i orlovskom polju i znanimeti sociolog i filozof dr Aleš Ušenčnik, sveučilišni profesor u Ljubljani, te dr Josip Jersi, profesor bogoslovija u Marihoru. Više predavanja održat će sam predsjednik biskup krčki dr Josip Srebrenić, koji je odlično poznavala filozofiju i Mahniceve nauke. Uz ovako divnu duhovnu nauku učesnici će tečja moći da upoznaju Krk i okolinu. Održat će se veći orlovske nastupi na otoku, napose u Vrbniku i samom gradu Krku. Bit će više zajedničkih izleta i na ostala mesta, a na kupalištu u Košljunu bit će prilike za odmor. Učesnici će posjetiti i Eckertov grob na Rijeci, te Zajvino svetište Naše Gospe na Trsatu.

Cijelo opskrba za deset dana na Krku stoji 150 Din. Polovična je karta zatražena. Na tečaju učestvujući daci srednjih i visokih škola, organizirani u našoj organizaciji, te lica, koja predsjedništvo HOS-a posebno pripusti tečaju! Prijave treba slati odmah, te ujedno i novac za stan i hrancu. Učesnici treba da donesu sa sobom jedući pribor i pokrivač, te ponjavu i ručnik. Stanovanje će biti u pogledu udobnosti i sa zdravstvenog stanovanja besprikorno. Molimo svu braću, da se za tečaj priješto prije, jer će se broj učesnika brzo popuniti, a prostorije su ograničene.

NAŠI DOPISI.

MURTER, 16. svibnja 1927.

Proslava Dana katoličke omladine.

I u našem mjestu Hrv. Kat. Orao, Hrv. Kat. Orlica i ostala vjerska društva proslavile na svečani način Dan kat. orlovske omladine 15. t. mj.

Dan prije mladež obojega spola pristupila je na sv. ispojived. U predvečerje pak za tih majskih večeri, pri mjesecdevom svjetu, slavljenje zvona, pucanje i rasvjetu po brdimu navješčivali su na daleko i prijateljima i protivnicima, da sutra 15. svibnja novi rod u crvenim košuljama bistra i pošteno duće slavi svoj dan.

I svanuo je 15. svibnja. Lijep dan, pun sunca i svibanjskoga čara. Rano ujutro žurila se na okup do orlane četa Božjih vitezova, da u dugoj povorci pod hrvatskim barjakom uz jek orlovske trublje pristupi k stolu Gospodnjemu i tu da se opoji toplom ljubavi Božjoj. U 8 sati počela je tihia sv. Misa, preko koje je orlovska pjevački zbor pjevao pobožne Marijine pjesme. Iza evanđelja mjesni župnik kao duh. voda Hrv. Kat. Orla i Hrv. Kat. Orlice održao je prigodni vrlo lijepi duhovni govor. Slijedila je sv. pričest svih organizovanih Orlova i Orlica i ostale mladež. Na koncu je otpjevana posvetnica „Do nebesa“.

Popodne u 4 sata opet kreće povorka Orlova i Orlica svih kategorija pod hrvatskim barjakom do župskog crkve i tu preko blagoslova pred presv. Sakramenton obavljena je posveta Presv. Srca Isusova cijelokupne omladine.

Pred župskom crkvom održalo se tajno zborovanje, koje je otvorio predsjednik Hrv. Kat. Orla, brat Stipe Šimat te u svom govoru razložio braći i sestrama značenje Dana kat. orlovske omladine. Brat Mihal Marko je zatim u velikom zanosu svoje duše pjesničkim rječima ocrtao ideologiju orlovskeg pokreta. Dub. voda vlc. don Ivo Berak zaključio je zborovanje svojim lijepim praktičnim predavanjem o savremenosti hrv. orlovnata. Slijedila je svečana zavjera svih Orlova i Orlica.

Bog živil Orao.

Razne vijesti.

Osnutak tekstilne škole u Oroslaviju. G. Miljan Prpić, vlasnik tekstilne tvornice u Oroslaviju, osnovao je u sporazumu sa drugom „Hrvatski Radiša“ tekstilnu školu sa interatom za 35 dječaka. Ovi dječaci učiti će u pomenutoj školi predmete tekstilne struke u teoriji, dok će praktični dio učiti u radionicama. Osim toga bit će pružena mogućnost dječacima, da se upoznaju sa najvažnijim linijama naše privrede, koja će postepeno u teoretskom dijelu škole isticati. U pomenutoj školi primaju se dječaci, koji odgovaraju ovim uslovima: da su zdravi, dobro razvijeni, nadareni i da imaju volju za učenje. Da su navršili najmanje 15 godina, a oni dječaci, koji imaju nekoliko razreda srednje škole, imaju prednost. Dječaci, koji nisu navršili najmanje pučku školu sa dobrim uspjehom, ne mogu se primiti. Dječaci, koji odgovaraju uslovima i žele učiti u pomenutoj školi, neka se prijave kod najbliže Radišine organizacije, a ako ova nema u mjestu, onda neka se radi uputa obrate na Šrednju upravu Hrv. Radiša, Zagreb, Senoša ul. 16. Molite se primati do konca svibnja ove godine, poslije kojega vremena stigle molbe neće biti uvažene.

KNJIŽEVNOST.

Majaka svezka „Jadranske Straže“ donosi ovaj probrani sadržaj: Ministar vojske i mornarice general Hadžić: „Potrebe naše mornarice“ (izvadak iz ekspozicije u budžetskoj raspravi); H. W. Kennard, op. ministar Vel. Britanije: „Moderne pomorske ratovanje“; Prof. dr Grga Novak: „Austro-ugarska ratna mornarica“; Dr Ivo Belin: „Slobodne luke — slobodne zone“; —ko—: „Pred preokretom u brodogradnji?“; Dr F. Z.: „Problem Trsta“ (ekonomika drama jedne luke); Ivo J. Lahman: „Za našu pomorsku književnost“; Dr Ivo Rubić: „Firule“; Puk. Miloš D. Stanković: „Budžet njemacke mornarice“; Turizam na Primorju; „U jeku sezone“; Dr S.: „Socijalno zdrav-

stvene ustanove na primorju“. Od slike skreće pažnju velik broj vrlo interesantnih slika iz života naših mornaričkih podoficierskih pitomaca na prvom školskom putovanju krstarice „Dalmacija“, slike razvoja austrijske mornarice, splitskog kupalista „Firule“, nezgodne nasukana parobroda „Varadar“ itd., itd. — „Jadranska Straža“ izlazi mjesечно. Pretpisano godišnje Din. 100.— inostranstvo Din 150.—

IZ GRADA I OKOLICE.

Orlovska dan. Mjesni Orlovi i Orlice u nedjelju 22. t. mj. slave Dan kat. orlovske omladine i 1100 godišnjicu rođenja sv. Ćirila. Ujutro će se članovi i članice, naraštajci i naraštajke te muški i ženski pomladak sa svojim starješinama i starješinkama sakupiti u Badžani, odakle će u 6 1/2 sati, predvođeni „Šibenskom Glazbom“, u povoreci poći do katedrale, gdje će im presv. biskup dr J. Mileta otčitati sv. Misu i održati prigodnu propovijed. Preko Mise je zajednička pričest svih Orlova i Orlica. Zatim povorka polazi obalom uz perivoj te Poljanom do Kazališta, gdje će se obaviti svečana zavjera svega članova. Uvečer će u 8 1/2 sati u Gradskom Kazalištu biti svečana akademija s ovim programom: 1. Proslav (drži brat Vl. Kulic); 2. Skupinske vježbe sa zastavicom (izvadak muški pomladak); 3. Iv. pl. Zajc: Domovinu (pjeva solo tenor vlc. Kraljević); 4. Proste vježbe za 1927. (izvadaju naraštajke); 5. Misno Orli — simboličke vježbe (izvadaju članovi); 6. Vježbe sa štapovima (izvadaju naraštajci); 7. Vježbe na ručama (izvadaju prednjaci); 8. Skupinske vježbe (izvadaju članovi); 9. P. Preradović: Slavenskim Diokskurima (deklamira brat Š. Letinic); 10. Viera, ufanje i ljubav — simboličke vježbe (izvadaju naraštajke); 11. Iv. pl. Zajc: Ljubica (pjeva tenor vlc. Kraljević); 12. Proste vježbe za 1927. (izvadaju naraštajci); 13. Oj Hrvati! — simboličke vježbe (izvadak muški pomladak); 14. Proste vježbe za 1927. (izvadak ženski pomladak); 15. Iv. pl. Zajc: Pjesme slast (pjeva tenor vlc. Kraljević); 16. Igra šumskih vila — rimimčika igra (uz pratnju na glasoviru gdice N. Marčić izvadaju članice. Solo pjevanje prati na glasoviru Mo A. Sentinella, a vježbe „Šibenska Glazba“, koja također svira preko odmora.

Materinski dan. Prošle nedjelje održana je u našem gradu proslava „Materinskog dana“. Po škola su održana prigodna predavanja i sakupljali su se po gradu doprinosi. Vojna muzika davala je u perivoju promenadni koncert, a pos. je u Hotelu „Krka“ bila akademija. Zavjera je otvorio lijeplim predavanjem „Od osjećaja majčine ljubavi k sreći naroda i čovječanstva“ g. K. Škalco. Gđica Nada Marčić odsvirala je vrlo lijepo na klaviru „Improvizata II“ od Griega, a pjevanjem Hatze-ove „Majke“ pobrala je gdica Z. Adum lijep aplauz. Djeca ženske osnovne škole, kao pomladak Crvenog Krsta, davala su sliku „Mala kraljica“. Nadasve je uspjela tačka „Carobno vrelo“, priča, koju je daval Hrv. kat. žen. prosv. društvo „Zora“. Vrlo lijepa izvedba ove tačke zadovoljila je svakoga.

Hrv. muzičko društvo „Kolo“. Pred nekoliko vremena počelo je opet da radi, poslije 13 godina mukav mjesno Hrv. muzičko društvo „Kolo“. U predratno vrijeme postiglo je „Kolo“ toliko uspjeha ne samo u našem gradu, već i vani prigodom izleta i turneja. Sve ono, što je i

malo osjećalo za glazbu, najbolje naše sile mlađih i starijih, sakupilo se bilo u tom društvu, koje je daleko bilo poznato i s kojim se Šibenik s pravom ponosi. Svjetski rat zaprijećio je daljnji rad društva i ono je do nedavna mirovalo. Na ponovni poziv uprave odazvali su se svi stari članovi i vrlo veliki broj novih. Ono i danas posjeduje najbolje naše sile i zaciјelo će ponovno stupiti na svoju stelu visinu, pa naš grad u nj polaže najveće nade. Društvo sada vodi Mo A. Sentinella. — Večeras prireduje društvo u svojim prostorijama kućnu zabavu za članove i pozavane s ovim programom: 1. a) Tropihma — Č. M. Hrazdira, zbor; b) Himna „Kola“ — C. Janeček, zbor. — 2. Ouverture k' činohre — O. Ullman, orkestar. 3. Ruske narodne pjesme — zbor (mladih); — 4. Mornarska pjesma — I. Bajić, zbor — 5. Bi mirna noć — V. Novak, zbor (bariton solo g. K. Živković). — 6. Schönbau „Mein Paradies“ Lied H. Kutschera, orkestar. — 7. Troveznica (Na usponu 17. augusta 1918. oslobođenja slobodenskih naroda) Č. M. Hrazdira, zbor. Početak zabave u 9 sati naveče.

Skrlet u Tijesnome. Skrlet je u Tijesnom zahvatno maha. Ima veliki broj slučajeva, od kojih je već 8 smrtnih.

Brze parobrodarske pruge tiču Šibenik samo noću. Kako po novom plovividbenom redu „Jadranske Plovvidbe“ brze parobrodarske pruge tiču Šibenik samo noću, onemogućeno je uopće strancima, koji tim parobrodima putuju, da vide i posjete grad. Zanimani faktori proti tome su prosjedovali tražeći, da se stvar bilo na koji način popravi i uredi.

Protiv suložništva. Poglavarstvo je poduzelo stroge mjere protiv slučajeva suložništva, kojih nažalost ima vrlo mnogo. Svi će biti osjetljivo kažnjeni od policije i predani sudu.

Slava vatrogasaca. Naknadno proslava sv. Florijana imali su mješani vatrogasci prošle nedjelje. Ceta uniformiranih vatrogasaca sa svojom zastavom, predvođena društvenom fanfarom, obišla je gradom. Zatim su 10 i po sati prisutvovali službi Božjоj u crkvi sv. Frane. Preko sv. Mise fanfara je odsvirala nekoliko crkvenih komada. Navečer je bila u društvenim prostorijama uobičajena drugarska večera, na koju su bili pozvani mnogi odličnici i predstavnici vlasti.

Popravak krova sakristije katedrale. Već od nekoliko dana popravljaju se krov sakristije Šibenske katedrale.

Sjednica općinskog vijeća sazvana je za utork 24. o. mj. Na dnevnom redu je 41 tačka: Najvažnije su tačke: Unutreba novca iz kaldrmarinskog fonda; sklapanje zajma kod Hipotekarne Banke, imenovanje odbornika Gradske Štedionice, izbor članova u povjerenstvo Javne Dobrotvornosti; imenovanje drugog općin. inžinira i drugog općin. liječnika; biranje člana općine u izbornu povjerenstvo za nadopunidbene izbore Trgovačko-Obraćničke komore u Splitu. Na dnevnom redu je još rješenje mnogih molba, učaka, ponuda, te biranje seoskih časti u raznim selima. Između ostalih nalazi se i molba Okružnog ureda za osiguranje radnika za besplatan ustup općin. zemljišta za gradnju uredskog zgrade.

Odlikovanje. Gosp. Uroš Marčić, nedavno penzionirani ravnatelj zemljišnoga zemaljskoga suda u Šibeniku, odlikovan je ukazom Nj. V. Kralja Ordenom Sv. Save V. stepena.

Prijava mladića rođenih 1907. Po naređenju komande vojnog okruga u Kninu svi mladići, rođeni 1907. godine, dužni su, da se u roku od 15. dana prijave općini i podnesu podatak za svakoga pojedinog ukućanu.

Popravak pruge Knin-Perković-Sibenik i Split. Ministarstvo Saobraćaja, uvršalo je kredit od 30 milijuna dinara za popravak željezničke pruge Knin-Perković, te Perković-Sibenik i Split. Tračnice i pragovi će se potpuno izmjeniti i postaviti novi mostovi. Radovi će kroz najkratće vrijeme započeti.

Nova emisija ekskontnih lista. Riješenjem Ministarstva Finansija moraju se i van teritorija ranije Kr. Srbije i Crne Gore, u ostalim oblastima naše Kraljevine od 15. o. mj. upotrebljavati ekskontne liste u monopoliziranim obrascima nove emisije, propisane riješenjem istog Ministarstva od 19. marta 1927. godine broj 29.548, sve dok ista ne bude izmijenjena i zamijenjena drugom emisijom naknadnom odlukom Ministra Finansija.

Ispitivanje meteorooloških pojava u vazduhu. Madarski Meteorološki zavod u Budim-Pestu u svrhu ispitivanja meteorooloških pojava u vazduhu, da se olakša vazduhoplovnu plovidbu, puštać će balone, ispunjene lukum gasom i snabdjevene spravama za registriranje. Kako će vjerojatno jedan dio ovih balona pasti i na teritorij naše države, upozorjuju se oni, koji bi ih slučajno pronašli, da se ravnači po slijedećim uputama: Sav vezuh, koji se još u balonu nalazi, treba ispuštiti i izvući kutiju, u kojoj se nalazi sprava za registriranje. Uz kutiju se nalazi i već ispisani brojzav, koji treba ispuniti tučno svoju adresu uputiti zavodu, a također treba ispuniti i pitanja. Zavod pošalje zaštitni kes, u koj se kutija otpremi. Svaki pronalažeč dobije troškove otpreme i svište nagradu od 20 pengesa. Spravu treba pomjivo čuvati, jer, ako se dokaže, da je namjerno pokvarena, ne priznaje se nagrada.

Javno cijepljenje. Od 1. do 12. lipnja vršiće se javno cijepljenje za djece rođene 1917. i 1926. godine, te djece rođene 1916. i 1925. godine, koja niješ išli bila cijepljena. Pregleđ iste djece bit će od 13. do 21. lipnja. Cijepljenje bit će u opć. zgradi na Wilsonovu trgu od

8 do 11 sati izjutra, te od 4 do 6 popodne u ordinaciji pok. dr Dulića. Cijepljenje je obvezatno.

Jahta "Venetia". Prekjucer je stigla u luku luksuzna engleska jahta "Venetia", vlasništvo g. Comand Swithibanka. Na jahti je 8 odličnih izletnika i 23 mornara.

Promet u luci. 29. pr. mj. stigao je iz Grada parobrod "It per Stefano" i ukrcao 1800 m³ gradevinskog drva za Napolj; iz Zadra je došla jedrenjača "Nethuno" i ukrcala 80 tona ugljena za Anconu, a jedrenjača "Jela" ukrcala je 530 tona ugljena za Monfalcone; 1. o. mj. došao je parobrod "Sabbadino", da ukrci 200 tona ugljena za Monfalcone, parobrod "Majdan" 150 tona ugljena za Sušak, te parobrod "Ariesto" 500 tona celuloze za Raven; 2. o. mj. jedrenjača "Božidar" dovela je iz Šolte 25 tona sapuna, a 3. o. mj. stigla je iz Termoli jedrenjača "Maddalena" i ukrcala 130 tona ugljena za Rimini; 4. o. mj. stigao je iz Pole parobrod "Montebello" i ukrcao 800 tona ugljena za Monfalcone, a parobrod "Luisa" došao je iz Vranjica po 300 m³ gradevinskog drva za Bari; 5. o. mj. stigle su jedrenjača "Gabrielle Dannunzio" po teret gradevinskog drva za Termoli, jedrenjača "Ars" dovela je 200 tona ugljena za Sušak, te parobrod "Kostrena" po 200 m³ gradevinskog drva i 50 tona celuloze za Los Palmos te parobrod "Rocco" po 1300 m³ gradevinskog drva za Napoli; 6. o. mj. došao je iz Paga parobrod "Jadrان" 130 tona soli; 7. o. mj. jedrenjača "Antonio Laudi" ukrcala je 220 tona ugljena za Mietke, jedrenjača "S. Francesco" ukrcala je 240 m³ gradevinskog drva za Manfredoniu; 8. o. mj. stigao je parobrod "Ugo Bassi" po 290 tona karbida za London; 9. o. mj. došle su jedrenjače "Giuditta" po 200 m³ gradevinskog drva za Manfredoniu, "Ida II" po 120 tona ugljena za Pescari, "Maria delle Grazie" po 130 tona ugljena za Manfredoniu; 9. o. mj. parobrod "Delfi" ukrcao je 130 tona ugljena za Cataniu; 12. o. mj. parobrod "Promontore" došao je, da ukrci 1500 tona ugljena za Monfalcone, jedrenjača "Eterno" dovela je iz Ravenne 37 tona sumpora, a jedrenjača "Ars" ukrcala je za Manfredoniu 180 m³ gradevinskog drva; 13. o. mj. jedrenjača "Jela" ukrcala je 550 tona ugljena za Rijeku, a jedrenjača "Hajduk" 160 tona ugljena za Trst.

Darovi "Uboškom Domu". Da počaste uspomenu Ivana Batinića: Tvrčka Ante Supuk i Šin Din 100; Stipe Šare i dr. Hektor Meixner po Din 50; Obitelj pok. Roka Inchiostri Din 40; Andrija Lušić i Jerolim Defilipis po Din 30; Obitelj Ante Ungaro, Obitelj Battigelli, Slevomir Šimić, Milka ud. Vendler, Petar Starčić, te Šupuk-Erceg i drug po Din 20; Aleksandar Šupuk Din 15; Vinko Vučić, Braća Tikulin, Franjo Pasini, dr. Kažimir Pasini, Vladimir Kulić, Tomo Bumber i Paolo Bontempo po Din 10. Da počaste uspomenu dra Gaje Bulata: Dr. M. J. Dominis Din 40; dr. Julije Gazzari Din 20; Stipan Bodul, don Jerko Jurin, dr. Petar Krvavica, dr. Milan Žepić, dr. Niko Barišić, dr. Boško Malešević i dr. Joso Lalje po Din 10. Da počaste uspomenu Elena Bizzaro-Omučević: Danica Burić Din 20. Da počaste uspomenu Klaudije Šupuka: Frane Inchiostri Din 50; Alessandro Baumsteiner, Ana ud. Antulov i dr. Julije Gazzari po Din 20; Krste Margetić, Primo Negri, Obitelj Gustava Rubelli, dr. Marko J. Dominis, Jerolim Defilipis, Lušić i drug. IVE Šupuk pok. Mate, Stipe Šare, T.T. Fausto Inchiostri, Aleksandar Šupuk, dr. Vinko Smolčić, Ivan Fulgosi i Obitelj Žarković po Din 10; Đa-Đa Baranović, Marija Šupuk, Mate Benko- vić, Josip Tarle, dr. Jerko Machiedo, Marko Stojić, dr. Vjeko Rismundo, dr. Hektor Meixner, Obitelj Lušić i Nikola Rossi po Din 50; dr. Ante Dulibić, Obitelj Zafranović i Ante Belamarić pok. Šime po Din 40; Marko Ježina, Obitelj Ivana Merlača, Vladimir Kulić, dr. Ante Matković, ing. S. Sponta i obitelj Ivan Klemenčić (Dubrovnik) po Din 30; Ivan Bergnoccchi i Antoni Kulić po Din 25; Franjo Pasini, Amalija ud. Sponta i Dragutin Vidović po Din 10; Ferdinand Vidović Din 5. — Svima darovateljima Uprava naj- hranjiva zahvaljuje.

"ITO" pasta za zube - najbolja!

VELIKI
bogato ilustrovani **RADIO**
cijenik je izasao. **Zatražite**
ga još danas.

Vlasnik, izdavatelj i odgovorni urednik:
Ante Erga. — Tiskar Pučke Tiskare u Šibeniku — (Predstavnik: Jerolim i Vjekoslav Matačić).

POKUĆSTVO

ZA GOTOVINU OTPLATU
KOD TRGOVINE POKUĆSTVA
I TAPETARIJE

RIKARD DELFIN - ŠIBENIK
VELIKI IZBOR DJEĆJIH KOLICA

VELIKI
bogato ilustrovani **RADIO**
cijenik je izasao. **Zatražite**
ga još danas.

Najveći izbor — najtježe cijene!
Odio za radio telefoniju
Kastner i Oehler, Zagreb, Ilica 4.

Šoferska škola

izobrazuje kandidate praktički i teoretički za samostalne vozare (šofere) Dame, gospoda primaju se dnevno. Poduka temeljita, uspjeh siguran. Zahtijevajte prospekt. Auto-Skola, Zagreb, Kaptol 15. Telefon: 11-95.

Važno za sve automobiliste,

šofere i motocikliste

Velika prometna Autokarta
Kraljevine SHS.

Mjerilo 1.600.000, razdjeljena
u 9 sekcija. D 150.

SADRŽAJ: Mreža puteva sa označenim klim. odstojanja između administrativnih centara, srezova, općina i malih mjeseta. — Usponi. — Opsana mjeseta za automobilski saobraćaj. — Veza naših puteva sa prigraničnim suđenjima država. — Topografske visine u metrima.

DALJINAR - KNJIGA DIN 65.

SADRŽAJ: Popis mjeseta, koja se nalaze na Autokarti. Znakovi opasnosti propisani međunarodnim konvencijama. — Prolaz najpotrebnijih puteva. — Odstojanja većih mjeseta od najbliže željezničke stanice. — Carinski postupak pri prelazu državne granice sa automobilom, i t. d. i t. d. Naručbe prima:

HRVATSKA KKIJŽARA,
SPLIT, Hrvjeva ul. 6.

Zadružna Gospodarska Banka d. d. u Ljubljani

Podružnica Šibenik.

VLASTITA ZGRADA — UL. KRALJA TOMISLAVA 108

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT.

Ispostava: BLED.

Dionička glavnica i pričuva preko Din. 16.000.000.

Ulošci nad Din. 250.000.000

Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

PRIMA ULOŠKE NA KNJIŽICE, TE IH UKAMAĆUJE NAJPOVOLJNIJE.

OPREMA SVE BANKOVNE I BURZOVNE POSLOVE POVOLJNO, TOČNO I BRZO.